

İNSAN HAKLARI EVRENSEL BİLDİRGESİ

Istanbul
Bilgi Üniversitesi
LAZIMATE İNTERNETIONAL UNIVERSITIES

Çocuk
Çalışmaları

Hollanda Kraliyeti

Yönetmen

Berat İlk

Kurgu-Montaj

Mehmet Kocaođlu

Çizer

Oğuz Demir

Tasarım

Pelin Telyak

Seslendiren;

Gölce Őengöl

Bu çalışma İstanbul Hollanda Konsolosluđu'nun ve İstanbul Bilgi Üniversitesi'nin desteğiyle Çocuk Çalışmaları Birimi tarafından hazırlanmıştır.

Selam,

Şimdi sana bir arkadaşımınla birlikte haklarından söz edeceğiz.

Belki duydun daha önce çocuk hakları ve insan haklarını, belki de ilk kez duyacaksın.

Belki okumaktan hoşlanıyorsun belki de izlemekten ve görmekten bu nedenle hem burada anlatmak istedik, hem de hoşuna gidebileceğini düşündüğümüz 2 film hazırladık senin için.

Filmleri nasıl yaptığımızı merak edersen diye kitap sonunda kamera arkasından da birkaç fotoğraf var.

Lafı fazla uzatmadan sözü arkadaşımın veriyorum, sana da haklarını özgürce kullanabildiğin ve diğer insanların da bu hakları kullanması için çaba gösterdiğin bir yaşam diliyorum.

Keyifle izlemen ve okuman dilekleriyle...

Merhaba, ben dünyadaki
7 milyar insandan yalnızca bir
tanesiyim. Tıpkı senin gibi...

13 yaşındayım ve Türkiye'de yaşıyorum.

Bugün size benim gibi Türkiye'de yaşayan

72.752.325 insanla beraber dünyadaki tüm

insanların sadece insan olmalarından dolayı

koşulsuz sahip oldukları haklardan, yani

insan haklarından söz etmek istiyorum.

Bu Bildirge'nin amacı, insan hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınması!

İnsanlık tarihi boyunca, insanlar haksızlıklarla mücadele ediyor ve birlikte, adil bir yaşam için çeşitli kurallar koyuyor. Haksızlığa karşı mücadele, hakların yazıya geçirilmesinin ve böylece hakların korunmasının yolunu açıyor. Bu süreçte belki de en önemli adım, 2. Dünya Savaşı'ndan sonra Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi imzalandığında atılıyor.

Bu hakların hepsi bir bütündür ve hiçbiri bir diğerinden önemli değildir.

Hiç kimse, herhangi bir gerekçeyle bu haklardan herhangi birini elimizden alamaz.

Ve bu haklar birbiriyle bağlantılıdır, yani bu haklar hep birlikte, birbirlerini tamamlarlar.

Öncelikle her insan özgür doğar!
Hepimiz haklar bakımından eşitiz!
Birbirimizden ne kadar farklı olursak olalım, hepimiz doğduğumuzdan itibaren bu haklara sahip oluruz...

İnsanlar, ırkları, renkleri, kökenleri, cinsiyetleri, dilleri ve dinleri, görüşleri, ekonomik durumları, doğum yerleri ya da milletleri ne olursa olsun az sonra anlatacağım bütün insan haklarına sahiptir.

Madde 1. Bütün insanlar özgürdür ve herkese eşit davranılmalıdır.
Madde 2. Herkes ırk, renk, cinsiyet, dil, din, gibi ayrımlar gözetilmeksizin eşittir.
Madde 3. Yaşama, özgürlük ve kişi güvenliği herkesin hakkıdır.

Madde 4. Hiç kimsenin seni kölelik veya kulluk altında bulundurma hakkı olmadığı gibi, senin de bir başkasını kölelik veya kulluk altında bulundurma hakkın yoktur.

Şimdi söyleyeceğimi duyunca artık kölelik mi var diyeceksin ama ne yazık ki dünyada bazı insanlar hala köle gibi çalıştırılabilir, oysa hiç kimsenin bizleri köle yapmaya ya da bize köle gibi davranmaya hakkı yok!

Tabii ki bizlerin de bir başkasını köle yapmaya ya da ona köle gibi davranmaya hakkımız yok.

Madde 5. Hiç kimsenin sana işkence yapma ya da kötü davranma hakkı yoktur.
Madde 6. Herkesin hukuk önünde eşit muamele görme hakkı vardır.

Ve tabii ki hiçbir nedenle birilerinin -bu kim olursa olsun- bizi incitmeye, bize kötü davranmaya ya da işkence etmeye de hakkı yok!

Bir başka hakkımız ise; herkesin ne olursa olsun yasalar önünde "birey" olarak tanınmaya ve hukuk tarafından korunmaya hakkı olması. Ayrıca hepimiz yasalar önünde eşitiz ve dilimiz, dinimiz, görüşlerimiz, milletimiz nedeniyle asla ayrımcılığa uğramamalıyız. Bir de haklarımız çiğnendiğinde, hepimizin hukuktan destek istemeye hakkımız var.

Madde 7. Herkes yasa önünde eşittir ve ayrım gözetilmeksizin herkese eşit uygulanmalıdır.
Madde 8. Herkesin hakları çiğnendiği zaman yasal yardım için başvuruya hakkı vardır.

Madde 9. Kimsenin seni keyfi olarak tutuklamaya veya kendi ülkenden kovmaya hakkı yoktur.

Madde 10. Herkesin bağımsız ve tarafsız bir mahkemede yargılanma hakkı vardır.

Madde 11. Suçu ispatlanmadıkça herkes suçsuzdur.

Kimi zaman bazı nedenlerden dolayı suçlanabiliriz, o zaman da adil ve kamuya açık bir şekilde yargılanmamız gerekir. Bizi yargılayanlar, adil olmalıdır, kimsenin kendilerine ne yapacaklarını söylemesine izin vermemelidir. Ve çok çok önemli bir ilke var: Suçu kanıtlanmadıkça herkes masum yani suçsuz kabul edilir.

Özel hayatımız da
bize özel.

Kimsenin bizden habersiz evimize
girmeye, mektuplarımızı, günlüklerimiz
izi açmaya okumaya, bizi veya ailemizi
rahatsız etmeye hakkı yok.

Madde 12. Herkes,
kendisine zarar verildiği
takdirde, yardım isteme
hakkına sahiptir; fakat
geçerli bir nedeni olmadan
kimse evinize giremez,
mektuplarınızı açamaz veya
sizi veya ailenizi rahatsız
edemez.

Madde 13.
Herkesin istediđi gibi
seyahat etme hakkı
vardır.

Bir diğer hakkımız ise dilediğimiz
yere seyahat etme özgürlüğümüz.
Ayrıca kendi ülkemizden ayrılmaya
ve istersek buraya geri dönmeye de
hakkımız var!

Eğer ki, yaşadığımız ülkede bize zarar gelebileceğini düşünüyorsak bir başka ülkeye gitme ve oradan sığınma talep etmeye de hakkımız var...

Hepimizin bir yurttaşlığa da yani bir ülkenin vatandaşı olmaya da hakkı var. Ve ayrıca eğer istiyorsak kimsenin bizim başka bir ülkenin vatandaşı olmamıza da engel olmaması gerekir.

Madde 14. Herkesin zulüm veya zulüm tehlikesi altında başka ülkelere sığınma ve korunma isteme hakkı vardır.

Madde 15 Herkesin bir yurttaşlığa hakkı vardır. Eğer isterseniz hiç kimse sizin başka bir ülke vatandaşı olmanızı engelleyemez.

Yasal olarak uygun yaşı geldiğimizde yani yetişkin olduğumuzda ırk, ülke veya dinle ilgili herhangi bir sınırlama olmadan dilediğimiz kişiyle evlenebilir ve aile kurabiliriz.

Diğer taraftan asla kimse bizi evlenmeye zorlayamaz!

Madde 16.
Herkesin evlenme ve aile sahibi olma hakkı vardır.

Unutma, evlenirken ya da ayrılırken de kadınlar ve erkekler eşit haklara sahipler.

Herkesin bir şeylere sahip olma veya sahip oldukları şeyleri birileriyle paylaşmaya hakkı var.
Haklı bir nedeni olmadığı sürece, hiç kimse sahip olduklarımızı elimizden alamaz...

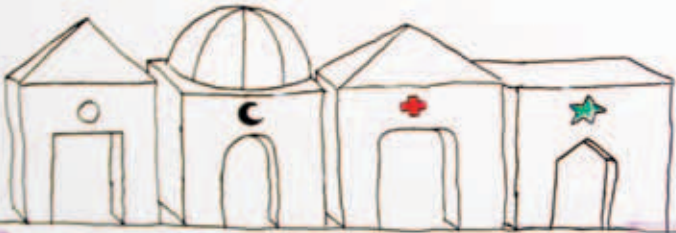
Yani bize ait
olan bir şeyi
kimse bizden
izinsiz alamaz
ya da satamaz

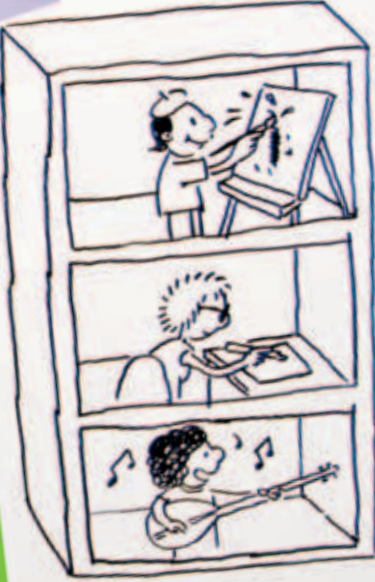
**Maddel 7. Herkesin
mal ve mülk edinme
hakkı vardır.**

Madde 18
Herkesin kendi
dinini uygulama
ve ibadet etme ve
isterse dinini
değiştirme hakkı

Biliyor musunuz ayrıca
düşünce, inanç ve din
özgürlüğümüz de var.

Ve tabii ki inandığımız dini
değiştirmeye de hakkımız var.
Neden olmasın ki!?

Madde 19. Herkesin düşündüğünü söyleme, bilgi alıp vermeye hakkı vardır.

Bir de hepimizin kendi kararlarımızı vermeye, istediğimizi düşünmeye, düşündüklerimizi söylemeye ve düşüncelerimizi başkalarıyla paylaşmaya hakkımız var!

Bu paylaşımı söyleyerek, kelimelerle yapabileceğimiz gibi, istersek yazabilir ya da çizebilir, ya da bir resim ile anlatmayı tercih edebiliriz. Buna kimse engel olamaz!

Madde 20. Herkesin silahsız ve saldırısız toplantılara ve derneğe katılma hakkı vardır.
Madde 21. Herkesin ülke yönetimine katılma ve ülke yönetimini seçme hakkı vardır.

İsteklerimizi hayata geçirmek için hepimizin kendi ülkesinin yönetiminde yer almaya ve görüş bildirmeye de hakkı var, uygun yaşa geldiğimizde tıpkı sınıf başkanımızı seçer gibi ülkede bizi yönetecek kişileri de seçmeye hakkımız olur. Tabii ki bu seçimler düzenli olarak, eşit oy hakkı ile gizli ve serbest oylama yoluyla, adil bir biçimde yapılmalıdır.

Bazen de, bazı taleplerimizi ortaya koymak için tek başımıza çaba göstermemiz yeterli olmayabilir o zaman da bizimle aynı görüşü paylaşan arkadaşlarımızla bir araya gelmeye ihtiyaç duyabiliriz. Çünkü bu şekilde sesimizi daha iyi duyurabiliriz. İşte bu nedenle, barış içinde toplanmaya ve örgütlenmeye de hakkımız var. Ama eğer istemiyorsak da hiç kimse bizi bir gruba girmeye zorlayamaz.

Toplumdaki herkesin sosyal güvenliğe hakkı vardır. Sosyal güvenlik herkesin insanca yaşayabileceği sosyal, ekonomik ve kültürel haklara sahip olmasıdır. Tüm devletler kendi kaynaklarına göre bunu sağlamak durumundadır.

Madde 22. Herkesin sosyal güvenliğe ve becerilerini geliştirmek için olanaklara hakkı vardır.

Peki ya yaşamımızı sürdürmek için başka nelere ihtiyacımız olabilir?

Hepimizin bir eve, sağlıklı ve elverişli bir yaşam sürmek için yetecek paraya ve eğer hastaysak sağlık yardımı almaya hakkımız var. Çocukların, yaşlıların, engellilerin veya ihtiyaç duyan herkesin de kendilerine gereken bakımı görmeye hakkı var.

Madde 23. Herkesin adil ücretlerle güvenli ortamlarda çalışma ve bir sendikaya üye olma hakları vardır.

Uygun yaşa gelip çalışmak istediğimizde, çalışmaya, yaptığımız işin karşılığında adil bir maaş almaya ve fiziksel, psikolojik ya da diğer açılardan bizi olumsuz etkileyecek iş koşullarından korunmaya hakkımız var.

Eğer, işyerimizde olumsuz koşullar varsa sesimizi iş verenlere duyurmak için örgütlenmeye hakkımız var, iş yerlerindeki bu gibi örgütlere ise sendika deniyor, bizimle benzer işi yapanlar bizimle aynı sendikada yer alıyor, böylece birlikten kuvvet doğuyor.

Tabii ki sadece çalışmaya değil, çalışırken ya da okurken dinlenmeye

ve tatil yapmaya da hakkımız var

Böylece kendimize vakit ayırıp, boş zamanlarımızı istediğimiz gibi geçirebiliyoruz.

Bunu biliyorsundur zaten ama ben yine de söyleyeyim; herkesin okula gitmeye ve eğitim almaya hakkı var. Ayrıca ilköğretim herkese devlet tarafından ücretsiz olarak verilmeli 27. Bir de eğitim bizim becerilerimizi ve yeteneklerimizi geliştirecek şekilde olmalı ve tercihlerimizi yapabilmemize olanak sunmalı. Ailelerimiz de bizimle birlikte nasıl bir eğitim alacağımıza karar verme hakkına sahip yani kimse bizim ve ailemizin onayı olmadan bizi istemediğimiz bir eğitime yönlendiremez. Diğer taraftan alacağımız eğitim, kişiliğimizi geliştirecek ve insan haklarına saygımızı da güçlendirecek şekilde olmalı. Bizi anlayışa, hoşgörüye ve dostluğa özendirilmeli...

Madde 26.
Herkesin okula
gitme hakkı
vardır

İşte başka bir
hakkımız daha;

hepimizin, toplumun kültürel yaşamına katılmaya ve bilim, sanat ve eğitimin getirdiği güzelliklerin keyfini sürmeye de hakkı var.

Madde 27. Herkesin toplumunun kültürel yaşamına katılma hakkı vardır.

Hem kendi ülkemizde hem de dünyanın her yerinde, bütün haklarımızın ve özgürlüklerimizin tadını çıkarabileceğimiz bir düzende yaşamaya da hakkımız var. 29. Senin, benim, ailelerimizin, öğretmenlerimizin, aklına kim geliyorsa! Bunun için hem kendi ülkemizde, hem de dünyada böyle bir düzen kurulmalı. Bu da hem bizim, hem de bizi yönetenlerin ve devletlerin sorumluluğunda.

28. Herkes, bu Bildirge'de öngörülen hak ve özgürlüklerin gerçekleşeceği bir toplumsal düzene saygı duymalıdır.
29. Herkes başkalarının haklarına, toplumun ve kamunun mülkiyetine saygı göstermelidir.

Tabii ki tüm bu hakların hayata geçebilmesi için bizler de herkesin hak ve özgürlüklerini korumalıyız, tıpkı onların ve devletin bizimkileri koruması gerektiği gibi!

Ve merak etme bu bildirgedeki hiçbir hak, insan haklarının yok sayılması için kullanılamaz.

Hiç ama hiç bir kimsenin bu bildirgede yer alan haklardan herhangi birisini

bizden almaya hiçbir koşulda hakkı yoktur!

30. Kimsenin bu bildirgede bildirilen haklardan herhangi birisini geri alma hakkı yoktur.

